Споживчий ринок м'яса та м'ясопродуктів, його розвиток та перспективи

Потребительский рынок мяса и мясопродуктов, его развитие и перспективы

The consumer market of meat and meat products, its development and prospects

Лановська Г. І.

Лановская Г. И.

Lanovska G.

Досліджено споживчий ринок м'яса та м'ясопродуктів України та його розвиток.

Исследованы потребительский рынок мяса и мясопродуктов Украины и его развитие.

Investigated consumer market of meat and meat Ukraine and its development.

Ключові слова*. споживчий ринок, м'ясо, м'ясопродукти, платоспроможність.*

Ключевые слова*. потребительский рынок, мясо, мясопродукты, платежеспособность.*

Keywords*. consumer market, meat, meat products, ability to pay.*

Виробництво м'яса та м'ясопродуктів – один із важливих напрямів харчової промисловості України. Його розвиток залежить від вирішення ряду проблем. Однією з них є збалансування диспропорції між виробничими потужностями переробних підприємств і наявними сировинними ресурсами, що спричиняють різні фактори. Одним з найвпливовіших факторів є платоспроможність покупців. Досліджуючи даний аспект можна відзначити, що в 2008 році порівняно з попередніми роками 2006-2007 платоспроможний попит населення знизився на 25-40%. За даними Держкомстату у 2007 році порівняно з 2006 роком ціни на м'ясо та м'ясопродукти зросли на 34,8 %, а в 2008 році порівняно з 2007 роком на 35,9% (ціни знизились тільки на м'ясо птиці -13,6%).

Важливим показником пропозиції м’яса та м’ясопродуктів є споживання м’ясних продуктів на одну особу. Згідно даних Держкомстату склалася така динаміка: 1990р - 68 кг; 1995 р. – 39 кг; 2004 р. -39; 2005 р. – 39 кг; 2006 р.- 42 кг; 2007 р. – 46 кг.

Таким чином ми бачимо, що в 1990 році порівняно з 2007 роком споживання м'яса на душу населення більше на 22 кг. З 1995 року розпочалися негативні процеси в м’ясній промисловості, які супроводжуються зменшенням обсягів виробництва продукції, скороченням чисельності поголів’я тварин і зниженням їх продуктивності, а це в свою чергу впливає на ефективність м’ясної галузі та забезпеченість населення м’ясом. Аналізуючи дані 2006-2007 років спостерігається тенденція підвищення споживання м’ясопродуктів на одну особу порівняно з попередніми 2004-2005 роками. Це не означає, що в Україні зросла сировинна база. Починаючи з 2007 року імпорт м'яса і м’ясних виробів в Україну зріс на 34%. Тільки в січні-червні 2007 року на внутрішній ринок України надійшло 126 тонн імпортного м’яса, тобто в середньому на рік 40 тис. тонн мороженої та охолодженої свинини (основні постачання здійснювались з Бразилії та Аргентини). Декларована вартість на кордоні якої склала 4,5 гривень за кілограм. У цей же час ціна свинини на українських ринках була в 5-6 разів вище. Імпортною яловичиною українців годували також переважно латиноамериканці. З Аргентини і Бразилії в Україну потрапило майже 5 тисяч тонн цієї продукції. Середня вартість м'яса, що перевозилося через океан, ще нижче - 4,3 гривні за кілограм. Представники вітчизняних м'ясокомбінатів стверджують, що імпортне м'ясо не можна називати свіжим. У кращому випадку "мороженому" імпорту стукнуло 3-5 років. Тому таке м'ясо використовувалось як сировина для переробки. Таким чином головною проблемою є відсутність покриття потреб у свіжому м'ясі.

Згідно з даними митних декларацій, за перше півріччя 2007 року в Україну також було завезено 4,2 тисячі тонн імпортних сосисок і ковбасних виробів. Головним постачальником ковбас (більш 90%) стала Білорусія. Крім того, українці спожили 203 тонн ковбас з Євросоюзу: продукція з Естонії, Іспанії,

Франції й Угорщини. Примітно, що середня вартість кілограма "ковбасного" імпорту - усього лише 7 гривень за кілограм. Навіть сосиски і ковбаси, вироблені в Італії, за даними митної статистики, закуповувалися по 12,8 гривні. При цьому вартість імпортної ковбаси на кордоні і на полицях супермаркету відрізняється у кілька разів.

Протягом останніх десяти років, виробництво м'яса в Україні зменшилось у 8-12 разів. Якщо така тенденція спаду виробництва продукції продовжуватиметься надалі, то населенню України загрожує значне недоїдання м’яса і м’ясопродуктів. У 2007 році виробництво м'яса та м’ясопродуктів на одну душу населення складало – 50 кг, що перевищило світовий показник (36,6 кг), але порівняно з іншими країнами світу менше у декілька разів. Наприклад, у Франції його виробляють 111,0 кг, в Угорщині – 110,1, у США – 130,5, Бельгії – 164,8, Нідерландах – 189,6, а в Данії – 377,4 кг.

Зменшення виробництва м’яса і м’ясопродуктів позбавляє населення найцінніших продуктів харчування, а від того значно залежить демографічна ситуація, добробут населення, тривалість його життя, міцність здоров’я, працездатність та рівень загального професійного розвитку.

V Міжнародна науково-практична конференція “Проблеми економіки підприємств в умовах сталого розвитку ”: Тези доповідей/ Київ, НУХТ, 2009.